

Zkušenost a reflexe

Zkušenost předpokládá paměť; kde je paměť nedokonalá nebo slabá, je oslabená také zkušenost. Rozhodující je však to, čeho se zkušenost (a tedy také paměť) týká. Hrubou chybou anglosaské empiristické tradice bylo, že počítala jen se smyslovými „daty“ či „informacemi“; krajně redukcionistický byl zejména senzualismus. Zkušenost se může týkat mnoha „skutečností“ (a zážitků se „skutečnostmi“), pro které smyslové vnímání samo bylo jen čímsi okrajovým, eventuálně mohlo dokonce chybět vůbec. Např. zkušenost s myšlením, s určitými myšlenkovými postupy, se týká „skutečností“, k nimž nebylo zapotřebí je do vědomí nějak „vnášet“, protože tam jsou už původně „doma“.

(Písek, 081110-1.)